

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08) i članka 23. Statuta XIII. Gimnazije, Školski odbor u suradnji s Nastavničkim vijećem i uz prethodnu suglasnost Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske i sindikata Preporod na sjednici održanoj 30.09.2009. donio je :

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu : Etički kodeks) uređuju se pravila primjerenog ponašanja u XIII.-oj gimnaziji (u daljnjem tekstu: Škola) u cilju ostvarenja, očuvanja i razvoja kvalitetnih međuljudskih odnosa, pozitivnih rezultata u procesu odgoja i obrazovanja te radi izgradnje, očuvanja i razvoja ugleda Škole, te osobnog ugleda svih njenih radnika i učenika.

Članak 2.

Svrha je Etičkog kodeksa utvrditi opće etičke smjernice i postupke za njihovo provođenje, upozoriti na obveze sudionika odgojno-obrazovnog procesa te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole.

Članak 3.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge osobe, koje na bilo koji način sudjeluju u radu Škole dužni su pridržavati se odredaba ovog Etičkog kodeksa.

2. TEMELJNA NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Članak 4.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

a. Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Svi radnici i učenici Škole obvezni su poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske koji se tiču njihovih obveza kao radnika i učenika Škole.

b. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Svi radnici i učenici Škole i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe i međusobno se uvažavati u skladu sa zajamčenim pravima na integritet i dostojanstvo.

c. Načelo jednakosti i pravednosti

Svi radnici i učenici Škole trebaju se međusobno i prema trećim osobama koje dolaze u Školu ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlouporabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja. Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

d. Načelo zabrane diskriminacije

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izravno ili neizravno izražavanje diskriminacije na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, porodičnih obveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili ne članstva u političkoj stranci, članstva ili ne članstva u sindikatu te tjelesnih ili duševnih poteškoća.

e. Načelo samostalnosti nastavnog i drugog stručnog rada

Nastavniku/ci se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planovima i programima, nacionalnim i školskim kurikulumom.

f. Načelo sudjelovanja u društvenim procesima

Radnik Škole se treba organizirano uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u školstvu.

g. Načelo profesionalnosti

Radnik Škole, osobito nastavnik treba prema pravilima svoje struke odgovorno, savjesno, pravovremeno, profesionalno i etički ispravno ispunjavati sve obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima, kolegama, institucijama i ostalim građanima. U svom djelovanju radnici Škole trebaju slijediti načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, nepristranosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.

h. Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

i. Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Svakom radniku Škole jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih mogućnosti putem cijeloživotnog učenja u skladu s mogućnostima Škole.

j. Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obavljati u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

k. Načelo mirnog uživanja prava i mirnog suživota u Školi

Škola svakom radniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske. Škola podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Svi opći akti, rješenja i odluke kojima se definiraju prava i obveze radnika Škole trebaju biti precizni, jasni i dostupni. Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi. Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje i spolno uznemiravanje) sa ciljem povrede osobnosti.

Članak 5.

Tijekom obavljanja poslova u Školi i obnašanja funkcija na javnom mjestu radnici Škole trebaju paziti da se ne umanjuje ugled Škole i povjerenje građana u djelatnost srednjeg obrazovanja kao javne službe, kao i osobni ugled radnika.

Članak 6.

Prigodom obavljanja privatnih poslova radnik Škole ne smije isticati položaj ili ovlaštenja koja ima u Školi.

3. ODNOS NASTAVNIKA I UČENIKA

Članak 7.

Nastavnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju :

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima srednjeg odgoja i obrazovanja;
- promicati ljudska prava, poticati aktivnosti učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje;
- poticati slobodan, odgovoran i sistematski pristup učenju, a u prenošenju znanja obvezni su primjenjivati najviše znanstvene, stručne i etičke standarde prema mogućnostima Škole;
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu ;
- obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima;
- pridonositi intelektualnom, emocionalnom, tjelesnom, socijalnom i duhovnom razvoju učenika;
- ocjenjivati učenička postignuća pravodobno, otvoreno, pošteno, stručno, ujednačeno, objektivno, argumentirano i transparentno, prema kriterijima koji su učenicima unaprijed poznati;
- uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika;
- sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja i razvijati principe nenasilne komunikacije;
- uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja kroz slušanje i uvažavanje učenikovog mišljenja i poštivanje njegove osobnosti.

Članak 8.

Nastavnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe i probitke. Nastavnici trebaju kod učenika poticati spoznaju o štetnosti korupcije. Zabranjen je svaki oblik korupcije.

Članak 9.

U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od drugih učenika ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

4. ODNOS UČENIKA PREMA RADNICIMA ŠKOLE, DRUGIM GRAĐANIMA I UČENICIMA

Članak 10.

Obveze učenika su:

- redovito, pravovremeno, savjesno, marljivo i odgovorno ispunjavati nastavne i izvannastavne obveze;
- poštivati sve radnike Škole i druge građane te se pristojno ponašati;
- čuvati imovinu Škole i školski okoliš;
- poštivati druge učenike i izbjegavati ogovaranja, podcjenjivanja i ismijavanja;
- razvijati principe nenasilne komunikacije;
- zalagati se i svojim osobnim primjerom poticati pravednost, iskrenost, suradnju i međusobno pomaganje;
- upoznati nastavnike ili stručne suradnike sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjavanje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

5. ODNOS RADNIKA ŠKOLE PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 11.

Radnici Škole su dužni :

- odgovorno, savjesno, točno i profesionalno obavljati posao;
- raditi u skladu sa zakonima, podzakonskim aktima, općim aktima Škole i moralnim načelima;
- u odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima nastupati ljubazno staloženo, nepristrano, pristojno, skromno i profesionalno;
- uvažavati i poštivati nacionalne, vjerske i kulturne različitosti;
- argumentirano, točno i strpljivo iznositi činjenice o odgoju i obrazovanju uz primjenu stručnih znanja na način da pomažu roditeljima, skrbnicima i drugim građanima u ostvarivanju prava;
- poticati nenasilno rješavanje svih problema;
- korektno predstavljati Školu i osobnim ponašanjem čuvati ugled Škole;
- poticati stvaranje pozitivnih stavova prema profesiji nastavnika, stručnih suradnika i ostalih radnika;
- služiti se hrvatskim jezikom i latiničnim pismom te se izražavati na razumljiv i prihvatljiv način u službenoj komunikaciji;
- obratiti posebnu pozornost na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama;
- aktivno sudjelovati u radu svih tijela Škole u koja su imenovani ili izabrani;
- primjereno se odijevati u vrijeme obavljanja poslova u Školi i u svezi s radom Škole;
- savjesno i odgovorno koristiti imovinu Škole.

6. MEĐUSOBNI ODNOSI RADNIKA ŠKOLE

Članak 12.

U međusobnim odnosima radnici Škole :

- trebaju iskazivati uzajamno uvažavanje, poštivanje stručnosti, iskustva i dostojanstva, razvijati povjerenje, strpljivost i želju za suradnjom i mirnim rješavanjem mogućih problema te profesionalnu i ljudsku solidarnost;
- trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja u svezi poslova iz njihove nadležnosti i uzajamno se potpomagati;
- usmjeravati i pomagati mlađe radnike;
- poštivati nadređene radnike i postupati po njihovim uputama ili nalogima u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti;
- u iznošenju svojih stajališta trebaju biti korektni, profesionalni, argumentirani, dobronamjerni i konstruktivni i iznositi ih na primjerenom mjestu (stručni aktiv, sjednica Razrednog ili Nastavničkog vijeća, Radničko vijeće i sl.).

7. ODNOS RODITELJA PREMA RADNICIMA ŠKOLE

Članak 13.

Roditelji su dužni :

- odgovorno, savjesno, marljivo i pravovremeno obavljati roditeljske dužnosti s ciljem zaštite dobrobiti djeteta;
- poštivati sve radnike Škole;
- brinuti se o školovanju svog djeteta;
- surađivati sa Školom, redovito se odazivati roditeljskim sastancima i pozivima razrednika.

8. JAVNO NASTUPANJE

Članak 14.

Stručna tijela Škole trebaju poticati radnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenje svojih gledišta.

U javnih nastupima u kojima predstavlja Školu, radnik Škole može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani s Školom, dužan je naglasiti da iznosi osobno mišljenje.

9. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija

Članak 15.

Zabranjena je izravna ili neizravna diskriminacija u smislu članka 4. točka d. ovog Etičkog kodeksa prigodom zapošljavanja, napredovanja na poslu, stručnog osposobljavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije te kod reguliranja prava iz radnog odnosa i u svezi s radnim odnosom, uvjeta rada, otkaza ugovora o radu, prava članova i djelovanja u udrugama radnika ili poslodavaca ili bilo kojoj drugoj profesionalnoj organizaciji.

Isključivi kriteriji vrednovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemiravanje i spolno uznemiravanje

Članak 16.

Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja između radnika Škole.

Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od temelja iz članka 4. točka d. ovog Etičkog kodeksa koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva radnika, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi, koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe koja traži zaposlenje i radnika, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Predrasude i ostala neprihvatljiva ponašanja

Članak 17.

Svi radnici Škole trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u radu.

Kritike na način obavljanja poslova pojedinih radnika može dati samo neposredni rukovoditelj na temelju kriterija koji su relevantni za obavljanje poslova.

Članak 18.

Zabranjeni su svi oblici mita i korupcije, ucjena, pritisaka, kao i drugi nečasni utjecaji koji vode kršenju stručnih kriterija i predstavljaju povredu pravila ponašanja u obrazovanju.

Članak 19.

Radnici Škole ne smiju tražiti darove niti poticati darivanje. Zabranjeno je primati darove, za sebe ili neku drugu osobu za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Zahvala učenika na kraju školske godine ne smatra se primanjem darova u smislu stavka 1. ovog članka.

10. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 20.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 21.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj. Mandat etičkog povjerenstva je dvije godine.

Članak 22.

Pitanja iz svoje nadležnosti etičko povjerenstvo rješava zaključkom.

11. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDAVA ETIČKOG KODEKSA

Članak 23.

Radnik Škole, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama Kodeksa može dostaviti pritužbu etičkom povjerenstvu u roku od 15 dana od dana kršenja odredaba Etičkog kodeksa.

Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili na zapisnik u tajništvu Škole.

Članak 24.

Pritužba iz članka 23. ovog Etičkog kodeksa treba sadržavati :

- podroban opis činjeničnog stanja;
- naznaku odredbe Etičkog kodeksa za koju podnositelj smatra da je povrijeđena.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijali kojima se dokazuju činjenice iz pritužbe.

Članak 25.

Etičko povjerenstvo treba riješiti pritužbu u roku od 30 dana od dana primitka, u kojem će roku odluku dostaviti podnositelju i osobi protiv koje je pritužba upućena.

12. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Članak 26.

Prije sazivanja sjednice etičkog povjerenstva predsjednik će zatražiti pismeno očitovanje osobe protiv koje je pritužba upućena.

Povjerenstvo može od podnositelja pritužbe zatražiti dodatna objašnjenja i informacije.

Članak 27.

Ukoliko etičko povjerenstvo utvrdi da se radi o teškoj povredi radne obveze ili o postupanju za koje postoji osnovana sumnja da sadrži obilježja kaznenog djela, bez odlaganja će o tome izvijestiti ravnatelja Škole.

Učenik koji teže krši odredbe ovog Etičkog kodeksa odgovoran je prema odredbama Statuta.

Članak 28.

Na sjednicu etičkog povjerenstva na kojoj se odlučuje o pritužbi predsjednik će pozvati podnositelja, osobu protiv koje je pritužba podnesena, druge osobe koji imaju informaciju o predmetnom događaju te će prikupiti sve potrebne dokaze o nastalom događaju.

Članak 29.

U postupku ispitivanja pritužbe etičko povjerenstvo je obvezno ispitati osobu koja je pritužbu podnijela, osobu protiv koje je pritužba podnesena, utvrditi način i okolnosti povrede Etičkog kodeksa te izvesti sve potrebne dokaze u svrhu utvrđivanja relevantnih činjenica.

Članak 30.

O tijeku postupka ispitivanja pritužbe sastavlja se zapisnik.

Svi podaci utvrđeni u postupku pred etičkim povjerenstvom su tajni, o čemu moraju biti upozoreni svi sudionici postupka.

Svi sudionici postupka obvezni su istinito i potpuno iznijeti okolnosti događaja koje su im poznate.

Zapisnik potpisuju svi sudionici postupka.

Članak 31.

Nakon provedenog postupka etičko povjerenstvo može donijeti jedan od sljedećih zaključaka :

- odbiti pritužbu radnika kao neosnovanu;
- izreći pismeno upozorenje osobi protiv koje je postupak pokrenut;
- zabraniti određeno ponašanje osobi protiv koje je postupak pokrenut.

Uz zaključak iz alineje 2 i 3. ovog članka, može se zahtijevati javna isprika na način koji utvrdi etičko povjerenstvo.

Zaključak etičkog povjerenstva je konačan.

Zaključak etičkog povjerenstva donijet u postupku uređenom ovim Etičkim kodeksom djeluje moralnim autoritetom te nije alternativa za građanske, kaznene, upravne i druge postupke utvrđene zakonima, drugim propisima i općim aktima Škole.

13. UPOZNAVANJE S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 32.

Etički kodeks će se objaviti na oglasnoj ploči u zbornici i web stranici Škole, kako bi svi radnici, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe bili upoznati s njegovim odredbama.

Radnike koji se primaju u radni odnos treba upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

14. OSTALE ODREDBE

Članak 33.

Tumačenje odredaba ovog Etičkog kodeksa daje Školski odbor.

Članak 34.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči.

Predsjednica Školskog odbora :

Snježana Šišić, prof.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči 10.06.2009., a stupio je na snagu 30.09.2009.

Ravnatelj :

Mr.sc. Želimir Čečura, prof.